

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

«28» квітня 2016 року

м Херсон

№ 2/54-рк/к

КП «Сервіс-Центр»
вул. Фрунзе, б. 3, м. Херсон,
73000

Про вжиття заходів щодо усунення причин та умов вчинення дій, що мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) за результатами дослідження ринку обладнання і утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів у територіальних межах Херсонської області, проведеного на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 19.02.2016 № 13-01/62 та на підставі листа Управління Служби безпеки України в Херсонській області від 23.02.2016 №71/22/3-1160, встановила наступне.

Комунальне підприємство «Сервіс-Центр» діє на підставі Статуту підприємства, державну реєстрацію проведено 07.11.2001 за № 1 499 105 0002 009306.

Юридична та фактична адреса підприємства: 73000, м. Херсон, вул. Фрунзе, б. 3.
Код ЄДРПОУ 31759570.

Основними видами господарської діяльності КП «Сервіс-Центр» є вантажний автомобільний транспорт (код КВЕД 49.41) та надання інших інформаційних послуг (код КВЕД 63.99).

За результатами дослідження, здійсненого відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика), з метою визначення монопольного становища Підприємства на ринку утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів та забезпечення паркування транспортних засобів, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з урахуванням положень пункту 2.2. Методики встановлено наступне.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів є суб'єкти господарювання, які здійснюють утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів на території міста Херсон.

Відповідно до пункту 7 Правил паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (надалі – Правила паркування) майданчики для паркування є об'єктами благоустрою.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» (надалі – Закон про благоустрій) органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності. В разі відсутності таких підприємств органи державної

влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень визначають на конкурсних засадах відповідно до закону балансоутримувачів таких об'єктів.

Згідно з пунктом 1.1. Статуту КП «Сервіс-Центр» затвердженого рішенням Херсонської міської ради від 06.06.2008 № 860 (надалі - Статут), Підприємство засноване Херсонською міською радою та підпорядковане Виконавчому комітету Херсонської міської ради.

Пунктом 2.1. Статуту визначено, що Підприємство створене з метою організації автопаркувальної діяльності на території міста, впорядкування роботи з благоустрою міста, розвитку соціально-побутової сфери міста, забезпечення його економічного і соціального розвитку.

Відповідно до пунктів 2.2. та 2.2.1 Статуту предметом діяльності Підприємства, зокрема є, організація та експлуатація стоянок, парковок та справляння місцевого збору за паркування автотранспорту на території міста, в тому числі одержання плати за послуги паркування, а також влаштування та оснащення місць для платного паркування.

Рішенням Херсонської міської ради від 28.12.2010 № 19 «Про встановлення ставки збору за провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів» КП «Сервіс-Центр» визначено уповноваженою особою на організацію та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів.

Таким чином, відповідно до положень статті 15 Закону про благоустрій, рішень Херсонської міської ради та Статуту, КП «Сервіс-Центр» є підприємством спеціально створеним для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності Херсонської міської територіальної громади та впорядкування роботи з благоустрою міста.

Споживачами послуг з паркування транспортних засобів є особи, які розміщують транспортні засоби на спеціальних земельних ділянках, відведених для організації та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів.

Враховуючи наведене, **товарними межами** ринку є послуги з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів та забезпечення паркування транспортних засобів.

Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Організація та порядок паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах населених пунктів регламентується Правилами паркування.

Пунктом 3 статті 4 Правил паркування визначено, що «відведені майданчики для паркування» – це майданчики для паркування, розміщені в межах проїзної частини вулиці, дороги або тротуару та обладнані відповідно до вимог цих Правил і [Правил дорожнього руху](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 41, ст. 1852).

Статтею 8 Правил паркування передбачено, що розміщення майданчиків для паркування за окремими адресами здійснюється у встановленому порядку органами місцевого самоврядування за погодженням з Державтоінспекцією МВС.

Підпунктом 8 пункту а) статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад віднесено й підготовку та затвердження переліку спеціально відведених місць для паркування транспортних засобів.

Окрім цього, підпунктом 4 пункту а) статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад віднесено й прийняття рішень про організацію громадських вбиралень, стоянок та майданчиків для паркування автомобільного транспорту, здійснення контролю за їх діяльністю відповідно до закону.

Пунктом 6 частини 2 статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить й

визначення місць стоянок транспортних засобів та майданчиків для паркування на об'єктах благоустрою.

Рішеннями Херсонської міської ради від 30.09.2011 № 357, від 28.10.2011 № 460, від 25.11.2011 № 432, від 30.03.2012 № 589, від 08.06.2012 № 662, від 25.10.2012 № 831, від 25.12.2012 № 923, від 24.04.2013 № 1065, від 30.08.2013 № 1110 та від 31.03.2015 № 1780 (надалі – Рішення ХМР) затверджено перелік спеціальних земельних ділянок, визначених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів на території міста Херсон.

Отже, враховуючи вищенаведене, **територіальними межами** ринку є територія міста Херсона в межах дислокації спеціальних земельних ділянок, відведених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів Рішеннями ХМР, утримувачем яких є КП «Сервіс-Центр» згідно з рішенням Херсонської міської ради від 28.12.2010 № 19 «Про встановлення ставки збору за провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів».

Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

У межах міста Херсона протягом 2010- першого кварталу 2016 років склад продавців (надавачів) даних послуг не змінювався, тобто структура цих ринку є сталою.

Отже, **часовими межами** ринку надання послуг з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів в територіальних межах, що досліджуються, є період 2010-перший квартал 2016 років.

Зазначений ринок **характеризується наявністю організаційних та адміністративних бар'єрів**, оскільки вхід на ринок нових суб'єктів господарювання можливий лише за умови:

- укладення на конкурсних засадах договору з органом місцевого самоврядування на відповідній території іншим суб'єктом господарювання;
- виходу з ринку діючого суб'єкта.

Отже, КП «Сервіс-Центр» є єдиним надавачем послуг з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів у місті Херсоні в межах дислокації спеціальних земельних ділянок, відведених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів Рішеннями ХМР, а отже, не зазнає конкуренції на відповідному ринку.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики, КП «Сервіс-Центр» протягом 2010-першого кварталу 2016 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів та забезпечення паркування транспортних засобів в місті Херсоні в територіальних межах дислокації спеціальних земельних ділянок, відведених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів Рішеннями ХМР, які ним обслуговуються, з часткою 100 відсотків.

Відповідно до приписів частини 2 статті 15 Закону про благоустрій, підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації.

Оскільки майданчики для паркування є об'єктами благоустрою (п. 7 Правил паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342), то процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення операторів, яким надається право обладнання, утримання і використання майданчиків для паркування транспортних засобів визначено Положенням про порядок конкурсного відбору підприємств з утримання об'єктів благоустрою населених пунктів, затвердженим наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 11.11.2005 № 160, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.12.2005 за № 1460/11740 (надалі – Положення).

За інформацією КП «Сервіс-Центр» (лист від 01.04.2016 № 10-54), відповідно до рішення виконавчого комітету Херсонської міської ради від 19.07.2011 № 357 «Про

затвердження результатів конкурсу із визначення суб'єктів господарювання, яким надається право утримання і обладнання майданчиків для паркування на території міста Херсона», підприємством укладено договір від 01.08.2011 № 116/К «Про обладнання, утримання та використання майданчиків для паркування транспортних засобів» із ФОП Андрієнко Є.І. За умовами цього договору ФОП Андрієнко Є.І. надано право на організацію, обслуговування, стягнення плати за користування спеціальною земельною ділянкою, відведеною для організації та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів, яка розташована за адресою: площа Привокзальна (територія, прилегла до комплексу «Анжеліна», вздовж споруди залізничного вокзалу до пров. Заводського), вздовж фасаду комплексу «Анжеліна», а також справляння збору за паркування автотранспорту.

Листом від 06.04.2016 № 9 ФОП Андрієнко Є.І. надав Відділенню підтверджуючі матеріали щодо обладнання ним зазначеного майданчика для паркування транспортних засобів у відповідності до вимог, встановлених Правилами паркування транспортних засобів.

Окрім цього, рішенням виконавчого комітету Херсонської міської ради від 17.11.2015 № 2015 «Про залучення на договірних засадах трудових та матеріально-технічних ресурсів на благоустрій міста Херсона» КП «Сервіс-Центр» було уповноважене на укладання відповідних договорів на залучення на договірних засадах трудових та матеріально-технічних ресурсів юридичних та фізичних осіб для здійснення заходів з благоустрою міста Херсона та належного утримання об'єктів благоустрою – майданчиків для паркування транспортних засобів.

На підставі зазначеного рішення між КП «Сервіс-Центр» та ФОП Громов І.В. 17.12.2015 було укладено договір № 01-16/Б «Про залучення трудових та матеріально-технічних ресурсів для здійснення заходів з благоустрою міста Херсона та утримання об'єктів благоустрою – майданчиків для паркування транспортних засобів», за умовами якого ФОП Громова І.В. уповноважено на здійснення заходів з благоустрою міста Херсона та належного утримання об'єктів благоустрою – майданчиків для паркування транспортних засобів, здійснення паркувальної діяльності з автоматизації надання послуг (встановлення, обслуговування паркувальних автоматів та надання послуг) на майданчиках для паркування транспортних засобів, розташованих за наступними адресами у місті Херсон: вул. Жовтневої революції – 73 машиномісце; площа Привокзальна – 56 машиномісце; вул. Кримська – 20 машиномісце; вул. Полякова – 11 машиномісце; вул. Белінського – 21 машиномісце; пров. Спартаківський – 12 машиномісце; пр.-т Ушакова, 70а – 12 машиномісце; пров. Заводський – 9 машиномісце; вул. Миру – 120 машиномісце.

Пунктом 12 Правил паркування транспортних засобів визначено, що майданчики для паркування обладнуються відповідно до вимог цих Правил і [Правил дорожнього руху](#).

При цьому пункти 13 та 14 цих правил деталізують зазначені вимоги, а саме:

- Відведені майданчики для паркування позначаються дорожніми знаками та суцільною синьою (блакитною) смугою на проїзній частині і на бордюрі, який відокремлює проїзну частину від пішохідної.

- Відведені майданчики для платного паркування обов'язково повинні бути обладнані паркувальними автоматами з розрахунку не менш як один автомат на 20 місць для паркування з обох боків уздовж проїзної частини вулиці, дороги або тротуару та/або інформаційними знаками про можливість і порядок надання послуги “мобільне паркування”.

За інформацією КП «Сервіс-Центр» (лист від 01.04.2016 № 10-54), ФОП Громова І.В. (лист від 04.04.2016 № 005) та ФОП Андрієнко Є.І. (лист від 06.04.2016 № 9), майданчики для паркування, які були передані на утримання та обслуговування ФОП Громову І.В. та ФОП Андрієнко Є.І., за рахунок зазначених суб'єктів господарювання були обладнані у повній відповідності до вимог Правил паркування транспортних засобів.

Стосовно інших спеціально відведених Рішеннями ХМР земельних ділянок визначених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів на території міста Херсон, уповноваженою особою на організацію та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів на яких, відповідно до рішення Херсонської міської ради від 28.12.2010 № 19 «Про встановлення ставки збору за провадження діяльності

із забезпечення паркування транспортних засобів» визначено КП «Сервіс-Центр», то вони взагалі не експлуатуються підприємством та не обладнані у відповідності до вимог Правил паркування транспортних засобів.

КП «Сервіс-Центр» листом від 01.04.2016 № 10-54 повідомило Відділенню, що не здійснює утримання майданчиків для паркування транспортних засобів, відведених Рішеннями ХМР та підприємство протягом 2014-2016 років не отримувало коштів місцевого бюджету та коштів інших суб'єктів господарювання на обладнання та утримання зазначених об'єктів благоустрою.

Відповідно до приписів частини 2 статті 15 Закону про благоустрій, підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації.

Таким чином, оскільки відповідно до положень статті 15 Закону про благоустрій, рішень Херсонської міської ради та Статуту, КП «Сервіс-Центр» є підприємством спеціально створеним для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності Херсонської міської територіальної громади та впорядкування роботи з благоустрою міста, підприємство зобов'язане утримувати зазначені об'єкти благоустрою самостійно або залучати для цього інших суб'єктів господарювання у спосіб, передбачений нормами чинного законодавства України.

В свою чергу конкурс з визначення операторів, яким надається право обладнання, утримання і використання майданчиків для паркування протягом останнього календарного року КП «Сервіс-Центр» не оголошувався та не проводився, що в свою чергу призвело до недопущення конкуренції на зазначеному товарному ринку внаслідок того, що інші суб'єкти господарювання за таких обставин не мали можливості надати свої пропозиції у сфері утримання та обслуговування зазначених майданчиків для паркування, виділених відповідно до рішень ХМР.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Частиною третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживання монопольним становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Згідно з частиною четвертою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України.

Таким чином, діяння Комунального підприємства «Сервіс-Центр» (код ЄДРПОУ 31759570) у вигляді невиконання вимог Порядку паркування транспортних засобів у частині належного обладнання майданчиків для паркування та бездіяльність у вигляді не проведення відповідних конкурсних процедур для залучення інших суб'єктів господарювання до обслуговування та утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів на території міста Херсона, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку, що призвело до недопущення конкуренції, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи зазначене, з метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України

«Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Комунальному підприємству «Сервіс-Центр» (код ЄДРПОУ 31759570) у тримісячний термін з дня отримання цих рекомендацій вжити повних та вичерпних заходів щодо припинення дій, що мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, шляхом приведення своєї господарської діяльності з утримання майданчиків для паркування транспортних засобів у межах міста Херсон у відповідність до вимог чинного законодавства України, зокрема шляхом залучення у порядку, передбаченому частиною другою ст. 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», інших суб'єктів господарювання для забезпечення належного утримання та обслуговування зазначених майданчиків для паркування.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення в десятиденний строк з дня їх отримання з наданням копій відповідних документів.

Адреса для надання відповіді: м. Херсон, пр-т Ушакова, 47, 73000; e-mail: khs@amcu.gov.ua; факс: (0552) 49-82-29, 49-82-01.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

В.о. голови територіального відділення -
В.о. голови адміністративної колегії

Н.М.Бережанська